

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie ze skargi F. Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w G.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 13 stycznia 2017 r., sygn. akt V ACa (...),
w sprawie z powództwa F. Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w G.
przeciwko F. Spółce z ograniczoną
odpowiedzialnością w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 listopada 2017 r.,

1) odrzuca skargę

**2) oddala wniosek pozwanej spółki o zasądzenie kosztów
postępowania wywołanego wniesieniem skargi.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą powódki F. sp. z o.o. z siedzibą w G. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 13 stycznia 2017 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 424⁵ § 1 k.p.c. określa wymagania konstrukcyjne skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Skarga

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna zawierać: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części, przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy oraz wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto - gdy skargę wniesiono stosując art. 424¹ § 2 k.p.c. - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem.

Skarga nie spełnia wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. skarżącą obciąża obowiązek przedstawienia analizy prawnej przepisów dotyczących środków zaskarżenia, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub z innych przyczyn na pewno nie mogłoby odnieść skutku. Skarżąca powinna wykazać, że od zaskarżonego postanowienia nie przysługuje środek prawny, przy pomocy którego mogłoby nastąpić wzruszenie zaskarżonego orzeczenia (postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2009 r., sygn. akt I CNP 108/08, www.sn.pl). Oznacza to obowiązek przeprowadzenia analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogłyby odnieść skutku. Skarżąca musi „wykazać”, a więc nie „wskazać”, „przytoczyć”, czy „uwiarygodnić”, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wykazanie w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe polega na ujawnieniu i przedstawieniu tej okoliczności w sposób wyczerpujący i nie budzący wątpliwości oraz na dowiedzeniu jej istnienia i przekonującym uzasadnieniu (postanowienie SN z dnia 27 stycznia 2006 r., sygn. akt III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 140). Nie chodzi tylko o skargę kasacyjną, ale także o skargę o wznowienie postępowania oraz o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie orzeczenia, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności (zob. postanowienie SN z dnia 24 lipca 2008 r.,

sygn. akt I CNP 50/08, www.sn.pl). Skarżąca uzasadniając to, że w niniejszej sprawie wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe powołała się na niedopuszczalność złożenia zażalenia na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c., niedopuszczalność skargi kasacyjnej z uwagi na fakt, iż sprawa dotyczy czynszu najmu oraz opłat dodatkowych, wynikających z umowy najmu (art. 398² § 2 pkt 1 k.p.c.), podniosła też, że nie ziściły się podstawy do wznowienia postępowania zakończonych zaskarżonym wyrokiem i nie jest możliwe wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze powództwa przeciwegzekucyjnego. Twierdzenia te poparła argumentacją, która przekonuje o ich zasadności, ale z wyłączeniem poglądu o niedopuszczalności skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie. W art. 398² § 2 pkt 1 k.p.c. ustawodawca jednoznacznie sprecyzował, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o rozwód, o separację, o alimenty, o czynsz najmu lub dzierżawy oraz o naruszenie posiadania. Roszczenia dochodzone przez skarżącą w sprawie zakończonej zaskarżonym wyrokiem wynikają z przedmiotowej umowy najmu, ale tylko w części obejmują one czynsz najmu, czego skarżąca nie obliczyła i nie wykazała szczegółowo. Na pozostałą część składa się zużycie własnej energii elektrycznej, wody i ciepła, a ponadto opłaty dodatkowe, których wysokość przekracza granicę dopuszczalności wniesienia skargi kasacyjnej. Opłaty te obejmują dostawę energii elektrycznej (zużycie ogólne), dostawę wody, klimatyzację powierzchni wspólnych, ogrzewanie (energia cieplna), odprowadzanie ścieków, wywóz odpadów, remonty, konserwacje i podwyższanie standardu, sprzątnięcie, prace porządkowe i sanitarne, koszty administracyjne C., ubezpieczenie C., ochronę C., budżet promocyjny dla reklamy i promocji C., inne opłaty dotyczące C., w szczególności podatek od nieruchomości, opłaty z tytułu użytkowania wieczystego oraz inne podatki jakie zostaną nałożone na Wynajmującego w związku z C.. Jak wynika z załączonych do pozwu rozliczeń przeważająca część tych opłat dodatkowych, a przeliczonych na najemcę, obejmuje utrzymanie obiektu, koszty administracyjne obiektu, ubezpieczenie obiektu, ochronę obiektu, a także - co jest największą częścią składową - promocję obiektu oraz opłaty określone jako „inne”, w tym zobowiązania podatkowe i opłaty z tytułu użytkowania wieczystego (fragment pozwu dotyczący opłat dodatkowych ze wskazaniem na

konkretne rozliczenia i faktury, k. 6 - 7 v., zbiorcze zestawienie zaległości ze wskazaniem konkretnych faktur, k. 8, wykaz opłat dodatkowych w umowie najmu, k. 45, rozliczenia, k. 120 - 125).

Pojęcie „sprawy o czynsz najmu lub dzierżawy” obejmuje zarówno sprawy o ustalenie stosunku prawnego lub prawa, czy sprawy o ukształtowanie, jeśli przedmiotem ustalenia bądź ukształtowania dokonywanego orzeczeniem sądu ma być czynsz najmu. Sprawą o czynsz jest sprawa, która dotyczy obowiązku płacenia czynszu, jego rodzaju, wysokości, sposobu płacenia oraz istnienia zobowiązania z tego tytułu (zob. m. in. postanowienia SN z dnia 9 grudnia 2015 r., sygn. akt II CSK 14/15, z dnia 2 października 2014 r., sygn. akt IV CSK 71/14, z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt V CSK 25/13, www.sn.pl). Pojęcie sprawy o czynsz najmu rozciągnięto wprowadzić na sprawy o świadczenie z tytułu opłat za centralne ogrzewanie lokalu, co uzasadnione było zbliżonym charakterem tych opłat za własne zużycie energii cieplnej w lokalu (por. postanowienia SN z dnia 28 sierpnia 2013 r., sygn. akt III CSK 176/13 i z dnia 14 listopada 2003 r., sygn. akt IV CK 310/03, obydwie nie publ.), ale przedmiotowy przepis powinien być wykładany ściśle, ponieważ jest przepisem o charakterze wyjątkowym (zob. postanowienie SN z dnia 11 grudnia 2009 r., sygn. akt V CZ 61/09, www.sn.pl, a także postanowienia SN z dnia 4 kwietnia 1997 r., sygn. akt II CZ 22/97, nie publ. i z dnia 3 lutego 2012 r., sygn. akt I CZ 4/12, www.sn.pl). Gdyby ustawodawca uznał, że zasadne byłoby rozszerzenie tych wyjątków niedopuszczalności skargi kasacyjnej, to zrehabilitowałby odpowiednio ten przepis, obejmując nim wszelkie roszczenia dotyczące bezpośrednio i pośrednio umów najmu, a nie tylko spraw o czynsz najmu. Skarżąca nie wykazała zatem niedopuszczalności skargi kasacyjnej w sprawie, której przedmiotem były skumulowane roszczenia nie tylko o czynsz najmu, ale także m. in. o wymienione wyżej opłaty dodatkowe, nie będące nawet zbliżonymi do charakteru czynszu, a przerzucone na najemcę (por. wyrok SN z dnia 2 marca 1999 r., sygn. akt I KKN 1038/97, nie publ.).

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Wniosek o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi podlega oddaleniu. W odpowiedzi na skargę pozwana spółka wniosła o oddalenie skargi w całości i zasądzenie wyżej wskazanych kosztów, ponadto wskazała, że w jej ocenie skarga jest oczywiście bezzasadna i powinien wobec niej znaleźć zastosowanie art. 424⁹ k.p.c. Pozwana nie przedstawiła też argumentacji za odrzuceniem skargi. Skutkuje to tym, że koszty sporządzenia i wniesienia odpowiedzi na skargę, w której nie wskazano argumentów dotyczących odrzucenia skargi nie mogą być uznane, w razie jej odrzucenia, za koszty celowej obrony. Wniosek o ich zasądzenie związany był z innym oczekiwanym rozstrzygnięciem (por. m. in. postanowienia SN z dnia 20 sierpnia 2014 r., sygn. akt II CSK 77/14, OSNC 2015, nr 7- 8, poz. 91, Biuletyn SN 2014, nr 9, s. 9 - 10, z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt III SK 23/13, z dnia 18 grudnia 2012 r., sygn. akt II CSK 397/12, www.sn.pl).

jw